

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γνώμη της Ο.Κ.Ε.

επί του σχ/ν

**«Σύσταση Ακαδημιών Επαγγελματικής Κατάρτισης - Ένταξη των Ακαδημιών στο Εθνικό Σύστημα
Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και άλλα θέματα επαγγελματικής κατάρτισης»**

Αρ. 358

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στις 15 Σεπτεμβρίου 2025 εστάλη στην Ο.Κ.Ε. προς γνωμοδότηση από το Τμήμα Α' της Διεύθυνσης Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης, το Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με τίτλο: «Σύσταση Ακαδημιών Επαγγελματικής Κατάρτισης - Ένταξη των Ακαδημιών στο Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και άλλα θέματα επαγγελματικής κατάρτισης».

Για την επεξεργασία του εν λόγω Σχεδίου Νόμου συγκροτήθηκε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από **κ.κ. Μιχάλη Αλέπη, Ιωάννη Παπαργύρη, Φώτη Κολεβέντη, Άγγελο Δημαρά, Γεώργιο Γωνιωτάκη και Δημήτριο Σταμούλη.**

Ως Πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο **κ. Γεώργιος Γωνιωτάκης**, Αντιπρόεδρος της Ο.Κ.Ε.

Στις εργασίες της Επιτροπής Εργασίας συμμετείχαν ως εμπειρογνώμονες οι **κ.κ. Παρασκευάς Λιντζέρης**, Εκτελεστικός Διευθυντής ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ και **Αριστείδης Κατερινόπουλος**, Οικονομολόγος.

Από πλευράς Ο.Κ.Ε. συμμετείχε και είχε τον επιστημονικό συντονισμό του έργου της Επιτροπής η **κα Μαρία Ιωαννίδου**, Επιστημονικός Συνεργάτης της Ο.Κ.Ε.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε το έργο της σε δύο (2) συνεδριάσεις και η Εκτελεστική Επιτροπή ενέκρινε το σχετικό κείμενο κατά τη συνεδρίασή της στις 24 Σεπτεμβρίου 2025.

A. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΣΧ/Ν

Το σχέδιο νόμου «**Σύσταση Ακαδημιών Επαγγελματικής Κατάρτισης - Ένταξη των Ακαδημιών στο Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και άλλα θέματα επαγγελματικής κατάρτισης**» περιλαμβάνει **36 άρθρα**, τα οποία κατανέμονται σε επτά (7) Κεφάλαια (**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' έως Ζ'**).

Στο **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'** του σχ/ν (**Άρθρα 1-2**), περιλαμβάνονται ο σκοπός και το αντικείμενο του σχ/ν. Σκοπός είναι η ενίσχυση και αναβάθμιση του Εθνικού Συστήματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, το οποίο θεσπίστηκε με τον ν. 4763/2020 (Α' 254), μέσω α) της σύνδεσης της εκπαίδευσης με τις τοπικές κοινωνίες και τις οικονομικές δραστηριότητες κάθε περιοχής, και με ταυτόχρονη αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων κράτους και κοινωνικών εταίρων, με σκοπό τη δημιουργία ενός σύγχρονου πλαισίου που θα εγγυάται υψηλής ποιότητας εκπαίδευση και καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας, β) της ένταξης νέων θεματικών δομών παροχής επαγγελματικής κατάρτισης στο επίπεδο πέντε (5) του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (Ε.Π.Π.) και γ) της βελτιστοποίησης των υφιστάμενων δομών.

Αντικείμενο του σχ/ν (**Άρθρο 2**) είναι: α) η σύσταση και η πρόβλεψη των όρων λειτουργίας των Ακαδημιών Επαγγελματικής Κατάρτισης με συγκεκριμένες ειδικότητες, μέσω της σύμπραξης οικονομικών φορέων προς υποστήριξη των ιδιαίτερων αναγκών των καταρτιζόμενων και της αγοράς σε τοπικό, περιφερειακό και κλαδικό επίπεδο, β) η αντιστοίχιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των κατόχων τίτλων ειδικοτήτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης επιπέδου τρία (3), τέσσερα (4) και πέντε (5) του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (Ε.Π.Π.) με τα επαγγελματικά δικαιώματα κατόχων τίτλων αντίστοιχων ειδικοτήτων προϋφισταμένων συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, γ) η πρόβλεψη δυνατότητας αναδιάρθρωσης, οργάνωσης και στελέχωσης δημόσιων Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης, δ) η απλοποίηση της διαδικασίας δημοσιοποίησης των οδηγιών κατάρτισης, ε) η επικαιροποίηση των αρμοδιοτήτων του Κεντρικού Συμβουλίου Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και στ) η δυνατότητα φοίτησης ευάλωτων κοινωνικών ομάδων στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας.

Το **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'** Σύσταση Ακαδημιών Επαγγελματικής Κατάρτισης - Προσθήκη Κεφαλαίου Ε1 στον Ν.4763/2020 περιλαμβάνει τα **Άρθρα 3-13**.

Με το **Άρθρο 3** προστίθεται κεφάλαιο Ε1 περί «Ακαδημιών Επαγγελματικής Κατάρτισης» στον ν. 4763/2020 (Α' 254) και με το **Άρθρο 4** προσδιορίζεται η σύσταση και καθορίζεται ο σκοπός των Ακαδημιών Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ακαδημίες), οι οποίες συνιστούν αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (Υ.ΠΑΙ.Θ.Α) και ιδρύονται και λειτουργούν ως παραρτήματα υφιστάμενων ή νέων δημοσίων Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Α.Ε.Κ.), σε συγκεκριμένη Περιφέρεια, με συγκεκριμένο θεματικό αντικείμενο και ειδικότητες, στοχεύοντας: α) στην παροχή αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης σε θεματικές ειδικότητες στο επίπεδο πέντε (5) του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (Ε.Π.Π.), β) στην άμεση εύρεση θέσεων πρακτικής άσκησης και μαθητείας για τους καταρτιζόμενους, γ) στην αποτελεσματική διασύνδεση των καταρτιζόμενων με την αγορά εργασίας σε τοπικό, περιφερειακό και κλαδικό επίπεδο, μέσω της σύμπραξης με οικονομικούς φορείς και δ) στην ανάπτυξη συνεργασιών με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής και της αλλοδαπής, με ερευνητικά ιδρύματα, καθώς και με φορείς του ιδιωτικού τομέα. Οι Ακαδημίες παρέχουν προγράμματα αρχικής τυπικής επαγγελματικής κατάρτισης Επιπέδου πέντε (5) του Ε.Π.Π. και προγράμματα αναβάθμισης δεξιοτήτων και γνώσεων, τα οποία απευθύνονται, αντιστοίχως, σε αποφοίτους Γενικών Λυκείων (ΓΕ.Λ.) και Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.) και σε καταρτιζόμενους που έχουν ολοκληρώσει τη φοίτησή τους και δεν είναι κάτοχοι Πτυχίου ή Διπλώματος Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, επιπέδου 5 του Ε.Π.Π.

Με το **Άρθρο 5** προστίθεται Άρθρο 34Β στον ν. 4763/2020, αναφορικά με τη φοίτηση στις Ακαδημίες Επαγγελματικής Κατάρτισης, διευκρινίζοντας ότι η φοίτηση παρέχεται δωρεάν, διαρκεί κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) εξάμηνα και δεν δύναται να υπερβαίνει τα έξι (6) εξάμηνα συνολικά, σύμφωνα με τους οδηγούς κατάρτισης της ειδικότητας, συμπεριλαμβανομένης σε αυτά της περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας. Προβλέπεται επίσης η δυνατότητα για διαζώσης και εξ αποστάσεως κατάρτιση, σε συγκεκριμένες θεματικές ενότητες, και εφόσον το προβλέπει ο οδηγός κατάρτισης. Επιπλέον, με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζεται η παροχή Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης, με την οποία ο καταρτιζόμενος αποκτά δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις πιστοποίησης από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού, για την απόκτηση του τίτλου του επιπέδου πέντε (5) του Ε.Π.Π.

Το **Άρθρο 6** αφορά στην πρακτική άσκηση και μαθητεία των καταρτιζόμενων των Ακαδημιών σε εγκαταστάσεις του οικονομικού φορέα ή τρίτων προσώπων, σε φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.), νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (ν.π.ι.δ), δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α` και β` βαθμού με ευθύνη της Ακαδημίας Επαγγελματικής Κατάρτισης, στην οποία φοιτούν. Επιπλέον, προβλέπεται, χωρίς ωστόσο να εξειδικεύεται, η δυνατότητα παροχής κινήτρων πρόσληψης του μαθητευομένου μετά το πέρας της μαθητείας. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι η πρακτική άσκηση και η μαθητεία στους ιδιωτικούς φορείς και στους φορείς του δημοσίου τομέα δύναται να χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.

Το **Άρθρο 7** προσδιορίζει τα διαδικαστικά στάδια ίδρυσης των Ακαδημιών, ορίζοντας ότι δικαίωμα υποβολής πρότασης προς ίδρυση Ακαδημίας, έχουν οι επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, κοινοπραξίες ή ενώσεις αυτών, συνεταιρισμοί, σύνδεσμοι και συνδικαλιστικές οργανώσεις επιχειρήσεων, επιμελητήρια, εταιρείες ανάπτυξης και διαχείρισης επιχειρηματικών πάρκων και οποιοσδήποτε άλλος οικονομικός φορέας. Η πρόταση των οικονομικών φορέων, η οποία υποχρεωτικώς συνοδεύεται από σχέδιο συμφωνίας μεταξύ του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. και του οικονομικού φορέα, διαβιβάζεται στο Κεντρικό Συμβούλιο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Κ.Σ.Ε.Ε.Κ.), το οποίο εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών, γνωμοδοτεί στον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού. Μετά την υποβολή της γνώμης του Κ.Σ.Ε.Ε.Κ., είτε μετά την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας, ο Υπουργός είναι αρμόδιος για τη σύναψη της συμφωνίας με τον οικονομικό φορέα. Επισημαίνεται ότι δεν είναι δυνατή η ίδρυση Ακαδημίας σε Δήμο στον οποίο λειτουργεί ήδη δομή επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ίδιου επιπέδου του Ε.Π.Π., η οποία παρέχει θεματικά συναφείς ειδικότητες.

Στο **Άρθρο 8** προβλέπεται το ελάχιστο περιεχόμενο της συμφωνίας, η οποία υποβάλλεται μαζί με την πρόταση του οικονομικού φορέα, στην οποία περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι υποχρεώσεις, οικονομικές και μη, και τα δικαιώματα των συμβαλλόμενων μερών, όπως τυχόν πρόσθετη αποζημίωση για πρόσθετη απασχόληση που καταβάλλεται στους εκπαιδευτές και βαρύνει τον οικονομικό φορέα. Στις εν λόγω υποχρεώσεις δύνανται να περιλαμβάνονται, ενδεικτικώς, δαπάνες παραχώρησης χρήσης κτιριακών υποδομών και κτιριολογικού, μηχανολογικού και τεχνολογικού εξοπλισμού, εγκαταστάσεων εν γένει, καθώς και τυχόν

παροχές προς τους εκπαιδευόμενους σε είδος, όπως εξοπλισμός. Προβλέπεται επίσης ότι εάν η συμφωνία λυθεί για οποιοδήποτε λόγο, το Υπουργείο μεριμνά για τη συνέχιση της λειτουργίας της Ακαδημίας και για την ολοκλήρωση των παρεχόμενων προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης.

Το **Άρθρο 9** προβλέπει ότι κάθε είδους παροχή ή χρηματοδότηση ή χορηγία ή δωρεά, σε χρήμα ή αποτιμητέα σε χρήμα, προβλεπόμενη στη συμφωνία ή επιγενόμενη, υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και των Ακαδημιών Επαγγελματικής Κατάρτισης από τον συμβαλλόμενο οικονομικό φορέα ή τρίτο, που σχετίζεται με τους σκοπούς της Ακαδημίας Επαγγελματικής Κατάρτισης, απαλλάσσεται από κάθε είδους φόρο, δικαίωμα ή τέλος, συμπεριλαμβανομένου του φόρου δωρεάς, του Ψηφιακού Τέλους Συναλλαγής, καθώς και κρατήσεων ή εισφορών ή άλλων επιβαρύνσεων οποιασδήποτε φύσεως υπέρ του Δημοσίου, ή οποιουδήποτε τρίτου, με την εξαίρεση των πάσης φύσεως επιβαρύνσεων υπέρ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και των νομικών τους προσώπων. Παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών, που διενεργούνται στο πλαίσιο της συμφωνίας απαλλάσσονται από τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Με το **Άρθρο 10** προβλέπεται ο Ειδικός Κανονισμός Λειτουργίας της Ακαδημίας, με τον οποίο ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία της, όπως ενδεικτικά τα ζητήματα σχετικά με την εκπαιδευτική διαδικασία και τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία της σπουδαστικής ζωής, καθώς και τις διοικητικές υπηρεσίες της Ακαδημίας.

Το **Άρθρο 11** προβλέπει τη συγκρότηση, τη σύνθεση και τις αρμοδιότητες του ανώτατου διοικητικού οργάνου της Ακαδημίας, της Διοικούσας Επιτροπής Ακαδημίας Επαγγελματικής Κατάρτισης (Δ.Ε.Α.Ε.Κ.). Η Δ.Ε.Α.Ε.Κ. είναι πενταμελής και σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση έχει “μεικτό” χαρακτήρα, καθώς ο Πρόεδρος, ο Διευθυντής και ο Υποδιευθυντής, ορίζονται από τον Υπουργό και τα δύο μέλη υποδεικνύονται από τον οικονομικό φορέα.

Με το **Άρθρο 12** ορίζονται οι αρμοδιότητες του Υποδιευθυντή και του Συντονιστή των Ακαδημιών, οι οποίοι έχουν κομβικό ρόλο για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία τους, καθώς και για το σύνολο των αρμοδιοτήτων που άπτονται της καθημερινής λειτουργίας των

Ακαδημιών. Ο Συντονιστής επιλέγεται από τη Δ.Ε.Α.Ε.Κ., τοποθετείται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού μετά από υπόδειξη τριών (3) τουλάχιστον προσώπων από τον οικονομικό φορέα, μετέχει στις συνεδριάσεις της Δ.Ε.Α.Ε.Κ. χωρίς δικαίωμα ψήφου, ενώ ότι οι αποδοχές του βαρύνουν τον οικονομικό φορέα.

Το **Άρθρο 13** προβλέπει ότι οι εκπαιδευτές που διδάσκουν στις Ακαδημίες Επαγγελματικής Κατάρτισης εγγράφονται στην ηλεκτρονική εφαρμογή του Μητρώου Εκπαιδευτών Επαγγελματικής Κατάρτισης των Σ.Α.Ε.Κ. και των Ε.Σ.Κ. του άρθρου 55 του ν. 4692/2020 (Α' 111).

Το **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' - Ένταξη Ακαδημιών Επαγγελματικής Κατάρτισης στο Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης** περιλαμβάνει τα **Άρθρα 14-15**.

Με το **Άρθρο 14** τροποποιείται το άρθρο 1 του ν. 4763/2020, προκειμένου οι Ακαδημίες Επαγγελματικής Κατάρτισης να εισαχθούν στο Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ε.Σ.Ε.Ε.Κ.) και να ενταχθούν στο επίπεδο πέντε (5) του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων και με το **Άρθρο 15** προβλέπονται νέες αρμοδιότητες του Κεντρικού Συμβουλίου Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Κ.Σ.Ε.Ε.Κ.).

Το **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' - Ρυθμίσεις για τις Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης και λοιπά θέματα Επαγγελματικής Κατάρτισης** περιλαμβάνει τα **Άρθρα 16-27**, τροποποιώντας τις σχετικές διατάξεις του ν.4763/2020, του ν.4186/2013 και του ν. 4692/2020

Με το **Άρθρο 16** εισάγονται διαδικασίες αναστολής λειτουργίας δημόσιων Σ.Α.Ε.Κ., συγχώνευσης ή υπαγωγής ως παράρτημα σε άλλες δημόσιες Σ.Α.Ε.Κ., με ενδεικτικά κριτήρια τη μη επάρκεια αιθουσών διδασκαλίας και υλικοτεχνικής υποδομής, τα κτιριολογικά προβλήματα και την άμεση εγγύτητα μεταξύ δημοσίων Σ.Α.Ε.Κ..

Το **Άρθρο 17** τροποποιεί τη διαδικασία επιλογής μεταξύ των ήδη υπηρετούντων στη Σ.Α.Ε.Κ. και περιορίζονται σε δύο τα έτη της απαιτούμενης διοικητικής εμπειρίας ή εκπαιδευτικής υπηρεσίας στην επαγγελματική εκπαίδευση ή κατάρτιση για τη θέση του Υποδιευθυντή.

Το **Άρθρο 18**, εξαιρεί τους εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από το πεδίο εφαρμογής του, ενώ παράλληλα προβλέπει τη δυνατότητα μετάταξης στις δημόσιες

Σ.Α.Ε.Κ. του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού ήδη αποσπασμένων εκπαιδευτικών που υπηρετούν σε αυτές για την άσκηση διοικητικού έργου.

Το **Άρθρο 19** προβλέπει ότι οι οδηγοί κατάρτισης των πειραματικών ειδικοτήτων και των ειδικοτήτων με πιλοτικό πρόγραμμα να ακολουθούν, κατά τη σύνταξή τους, τη δομή του πρότυπου οδηγού κατάρτισης. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι, σε περίπτωση αρνητικής εισήγησης από το Κεντρικό Συμβούλιο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Κ.Σ.Ε.Ε.Κ.), οι πειραματικές ειδικότητες ή οι ειδικότητες με πιλοτικό πρόγραμμα καταργούνται, ενώ οι πιστοποιημένοι οδηγοί κατάρτισης που αξιολογούνται θετικά από το Κ.Σ.Ε.Ε.Κ. υλοποιούνται, κατά περίπτωση, στις Πειραματικές και Θεματικές Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Σ.Α.Ε.Κ.), καθώς και στις Πειραματικές Επαγγελματικές Σχολές (ΕΠΑ.Σ.) Μαθητείας της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) και στις Επαγγελματικές Σχολές Κατάρτισης (Ε.Σ.Κ.), ανάλογα με τις τοπικές ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Το **Άρθρο 20** προσαρμόζει νομοτεχνικά τη ρύθμιση περί της πιστοποίησης αποφοίτων, συνέπεια της θέσπισης των Ακαδημιών Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Με το **Άρθρο 21** εισάγει την αντιστοιχία επαγγελματικών δικαιωμάτων κατόχων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης επιπέδων τρία (3), τέσσερα (4) και πέντε (5) του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων με τα επαγγελματικά δικαιώματα κατόχων τίτλων αντίστοιχων ειδικοτήτων προϋφισταμένων συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, ενώ το **Άρθρο 22** ρυθμίζει τα θέματα πρόσβασης στο επίπεδο έξι (6) του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, και των αποφοίτων των Ακαδημιών.

Με το **Άρθρο 23** διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής των προπαρασκευαστικών τμημάτων εκμάθησης ελληνικής γλώσσας και στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και προβλέπεται η δυνατότητα μετακίνησης στο εξωτερικό για τους εκπαιδευτικούς και εκπαιδευόμενους των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (Σ.Δ.Ε.), στο πλαίσιο ευρωπαϊκών και διεθνών προγραμμάτων που αποσκοπούν στον εμπλουτισμό και τη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Το **Άρθρο 24** ρυθμίζει θέματα αρμοδιοτήτων και αναπλήρωσης του Διευθυντή εκπαιδευτικών δομών σε Σωφρονιστικά Καταστήματα και το **Άρθρο 25** απλοποιεί το πλαίσιο για τους δημόσιους υπάλληλους που παρέχουν διδακτικό ή συμβουλευτικό έργο και συμμετέχουν στην υλοποίηση

Πράξεων του ΕΣΠΑ σε όλες τις δομές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας που εποπτεύονται από τη Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Δια Βίου Μάθησης.

Το **Άρθρο 26** τροποποιεί τις διατάξεις του ν.4186/2013, προσθέτοντας στους τίτλους επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης το Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, επιπέδου πέντε (5), που χορηγείται στους αποφοίτους Σ.Α.Ε.Κ. και Ακαδημιών Επαγγελματικής Κατάρτισης που παρέχουν προγράμματα αρχικής τυπικής επαγγελματικής κατάρτισης επιπέδου πέντε (5) μετά από πιστοποίηση.

Το **Άρθρο 27** τροποποιεί τις διατάξεις του ν. 4692/2020 ώστε στις Ακαδημίες Επαγγελματικής Κατάρτισης να διδάσκουν Εκπαιδευτές Επαγγελματικής Κατάρτισης, οι οποίοι εντάσσονται στο «Μητρώο Εκπαιδευτών Επαγγελματικής Κατάρτισης των Σ.Α.Ε.Κ. και των Ε.Σ.Κ..

Το **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' - Εξουσιοδοτικές - Μεταβατική - Καταργούμενες Διατάξεις** περιλαμβάνει τα **Άρθρα 28-34**.

Με τα **Άρθρα 28-31** προβλέπονται εξουσιοδοτικές διατάξεις για τη ρύθμιση θεμάτων για τις Ακαδημίες Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Το **Άρθρο 32** ρυθμίζει θέματα που αφορούν αφενός στην έγκριση και αναστολή λειτουργίας τμημάτων Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (Σ.Δ.Ε.) και αφετέρου στον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων συμμετοχής εκπαιδευτικών και εκπαιδευομένων των Σ.Δ.Ε. σε ευρωπαϊκά και διεθνή προγράμματα. Επιπροσθέτως, προβλέπεται η δυνατότητα λειτουργίας στα Σ.Δ.Ε. προπαρασκευαστικών τμημάτων εκμάθησης ελληνικής γλώσσας και για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, εκτός από μετανάστες και πρόσφυγες.

Το **Άρθρο 33** προβλέπει μεταβατική διάταξη του σχ/ν και το **Άρθρο 34** προβλέπει τις καταργούμενες διατάξεις.

Το **Άρθρο 35 (ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ - Λοιπές Διατάξεις)** προβλέπει την υπαγωγή σε καθεστώς μερικής απασχόλησης των μελών Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), . που αναλαμβάνουν καθήκοντα προέδρου ή αντιπροέδρου με αμοιβή σε μη κερδοσκοπικά και κοινωφελή ιδρύματα.

Τέλος το **Άρθρο 36 (ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' - Έναρξη Ισχύος)** ορίζει την έναρξη ισχύος του νόμου.

B. ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧ/Ν

Το υπό συζήτηση σχ/ν συστήνει τις Ακαδημίες Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΑΚΕΚ) οι οποίες εντάσσονται στο Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης ως νέου τύπου εκπαιδευτικές δομές επιπέδου 5 (μετα-λυκειακή αρχική επαγγελματική κατάρτιση) του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (ΕΠΠ). Ο νέος αυτός θεσμός απευθύνεται σε απόφοιτους της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (απόφοιτους γενικών και επαγγελματικών λυκείων) και απόφοιτους του Έτους Μαθητείας ΕΠΑΛ και ΣΑΕΚ οι οποίοι ενώ έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές τους δεν έχουν λάβει την πιστοποίηση μετά από εξετάσεις στον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ).

Ξεκινώντας τη γενική αξιολόγηση του σχ/ν, η Ο.Κ.Ε. οφείλει κατ' αρχήν να **εκφράσει την επιφύλαξη της για τη χρήση του όρου *Ακαδημία***, όρου που συνδέεται με «*ανώτατο πνευματικό ίδρυμα καλλιέργειας των επιστημών*» (Μπαμπινιώτης, Γ., 2010, *Ετυμολογικό λεξικό της νέας ελληνικής γλώσσας*, σελ. 81) και είναι μάλλον αδόκιμος για τη γενική ονομασία μιας τεχνικής επαγγελματικής σχολής που παρέχει γνώσεις και δεξιότητες επιπέδου 5 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (ΕΠΠ), χωρίς η κρίση αυτή να μειώνει τη μεγάλη σημασία της μεταλυκειακής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) στην Ελλάδα. ΟΚΕ επισημαίνει ότι είναι ανάγκη να χρησιμοποιούνται οι διαθέσιμοι όροι, για την ονοματοδοσία των διαφόρων επιπέδων και τύπων ΕΕΚ, όροι με φρόνηση, ώστε ούτε οι ίδιοι οι όροι να απαξιώνονται, ούτε να καλλιεργείται η ψευδής εντύπωση ότι αρκεί μια «επιβλητική» ονομασία για να αυξήσει την ελκυστικότητα και την έμπρακτη αποτελεσματικότητα των επαγγελματικών σχολών.

Πέραν της ανωτέρω γενικής παρατήρησης, εξετάζοντας το υπό συζήτηση σχ/ν, η Ο.Κ.Ε. εκτιμά ότι χρειάζεται να ληφθούν υπόψη στη συγκεκριμένη περίπτωση των Ακαδημιών Επαγγελματικής Κατάρτισης δύο σημαντικές **αρχές των ορθολογικών, κοινωνικά δίκαιων και αποτελεσματικών πολιτικών εκπαίδευσης και κατάρτισης:**

α) το τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα, ως τομέας δημόσιας πολιτικής που μέσω της φορολογίας συγκεντρώνει δημόσια έσοδα από το σύνολο των πολιτών, οφείλει να ανακατανέμει πόρους προς το σύνολο των πολιτών. Συνεπώς, οι δημόσιες δαπάνες οφείλουν να καλύπτουν χρηματοδοτικά εκπαιδευτικούς θεσμούς που δημιουργούνται για την ωφέλεια του ευρύτερου

δυνατού συνόλου του μαθητικού – σπουδαστικού πληθυσμού. **Από τη χρήση των δημόσιων δαπανών για την εκπαίδευση πρέπει να ωφελούνται, με την προσφορά γνώσεων και δεξιοτήτων, τα άτομα (οι οικογένειες, οι πολίτες) και η οικονομία – αγορά εργασίας – κοινωνία στο σύνολό της.** Όταν η ωφέλεια από την επαγγελματική κατάρτιση των ατόμων εστιάζεται περιοριστικά σε μια ιδιωτική επιχειρηματική οντότητα (μεμονωμένη επιχείρηση, σύμπραξη επιχειρήσεων, συνεκτικό επιχειρηματικό οικοσύστημα κοκ), **τότε το κόστος πρέπει να βαρύνει τον κύριο ωφελούμενο, και όχι να διαμοιράζεται** - μάλιστα ετεροβαρώς - μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών πόρων.

Όπως θα φανεί και στις αναλυτικές παρατηρήσεις στη συνέχεια της παρούσας Γνώμης, **η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι βασικοί ωφελημένοι από την ίδρυση και λειτουργία των ΑΚΕΚ, θα είναι οι οικονομικοί φορείς - επιχειρηματικές οντότητες** που θα αξιοποιήσουν την συνεργασία τους με το δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα για την ανάπτυξη δεξιοτήτων του μελλοντικού (πιθανόν και του υφιστάμενου) προσωπικού τους. Αυτό είναι αναγκαίο και χρήσιμο για τις οικονομικές μονάδες, **αλλά δεν μπορεί να επιβαρύνει τις κοινές για όλους τους πολίτες άμεσες δημόσιες δαπάνες.**

(β) η επαγγελματική εκπαίδευση και η αρχική επαγγελματική κατάρτιση, οι οποίες στην περίπτωση της Ελλάδας, είναι πλέον ενταγμένες στο τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα και οι τίτλοι σπουδών τους διαβαθμισμένοι στο ΕΠΠ, οφείλουν να παρέχουν στα εκπαιδευόμενα άτομα γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες προσανατολισμένες σε ένα **επάγγελμα** (με την έννοια της ευρείας και συνεκτικής ολότητας ενός συνόλου λειτουργιών και εργασιακών καθηκόντων) και όχι προσανατολισμένες στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μιας **συγκεκριμένης επιχείρησης ή θέσης εργασίας**. Το ζητούμενο από την μάθηση στο οργανωμένο εκπαιδευτικό σύστημα είναι οι απόφοιτοι να διαθέτουν εκείνο το εύρος γνώσεων σε έναν επαγγελματικό τομέα που θα τους εξασφαλίζει **προσαρμοστικότητα και ανθεκτικότητα** στην μελλοντική επαγγελματική τους σταδιοδρομία, η οποία είναι βέβαιο ότι θα χαρακτηρίζεται από **μεταβλητότητα, κινητικότητα και μετασχηματισμούς των περιεχομένων εργασίας**. Η απαραίτητη, κατά κάποια δεδομένη στιγμή, προσαρμογή στις απολύτως συγκεκριμένες, βραχυπρόθεσμες ανάγκες και αναπόφευκτες ιδιοτυπίες μιας μεμονωμένης επιχείρησης μπορεί να γίνει αποδοτικά **μόνο στο πλαίσιο της εργασίας μέσα στην ίδια την επιχείρηση** ή/και της ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης

(συμπεριλαμβανομένων της μαθητείας και της πρακτικής άσκησης των σπουδαστών) και κατά τη μετάβαση από το επίπεδο του σχετικά άπειρου νεο-προσληφθέντος προς το επίπεδο του έμπειρου τεχνίτη/τεχνικού/στελέχους. Αντιθέτως, εάν ένας σπουδαστής εκπαιδεύει στο πλαίσιο της θεωρητικής κατάρτισης και της πρακτικής άσκησης μόνο ως προς το τι χρειάζεται μια συγκεκριμένη επιχείρηση ή ομάδα ομοειδών επιχειρήσεων, τότε προφανώς **είναι εκτεθειμένος σε σημαντικές επισφάλειες** όταν βρεθεί εκτός αυτού του πλαισίου.

Υπό αυτή την έννοια, η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι **το σχ/ν για τις ΑΚΕΚ ενδεχομένως συμβάλλει σε μια ανεπιθύμητη στροφή** από την αναγκαία και ορθή **κατάρτιση για το επάγγελμα (που αποβλέπει στην προσαρμοστικότητα των καταρτιζόμενων-μελλοντικών εργαζομένων)** στην περιοριστική και επισφαλούς προοπτικής **κατάρτιση για τις ανάγκες μιας μεμονωμένης επιχείρησης (που διακινδυνεύει το πιθανό ενδεχόμενο της ανελαστικότητας προσαρμογής σε μελλοντικές αλλαγές).**

Η βασική νέα συνθήκη που εισάγεται με τις ΑΚΕΚ είναι *η άμεση και ενισχυμένη συμμετοχή οικονομικών φορέων στο σχεδιασμό, την ίδρυση και τη λειτουργία επαγγελματικά εξειδικευμένων τοπικών ΣΑΕΚ που θα ονομάζονται πλέον Ακαδημίες Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΑΚΕΚ), καλύπτοντας θεσμικά τη σύμπραξη δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος (κάποιας ΣΑΕΚ) και ιδιωτικής επιχειρηματικής οντότητας.* Το εάν αυτό θα κριθεί θετικό ή αρνητικό, ευκαίριο ή όχι, αναγκαίο ή περιττό εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την έκταση, το περιεχόμενο, την εκπαιδευτική ποιότητα, την αποτελεσματικότητα και τη βιωσιμότητα της εκάστοτε συγκεκριμένης εφαρμογής του. Ωστόσο, **η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι η όλη σύλληψη του υπό συζήτηση σχ/ν χαρακτηρίζεται από έλλειψη διαύγειας του στρατηγικού στόχου, καθώς δεν καθίσταται σαφής και επαρκώς τεκμηριωμένη η αναγκαιότητα διαφοροποίησης των ΑΚΕΚ από τις ΣΑΕΚ.** Επιπλέον, οι προωθούμενες ρυθμίσεις παρουσιάζουν αρκετές ασάφειες για τη διευθέτηση των οποίων θα απαιτηθεί εκτενής δευτερογενής νομοθεσία. Συνολικά, **η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι ο προωθούμενος σχεδιασμός εγκυμονεί δυνητικούς κινδύνους:**

- υποβάθμισης, ανταγωνιστικής υπονόμησης (διά της επικάλυψης) κάποιων εκ των υφιστάμενων ΣΑΕΚ,
- αύξησης της ήδη μεγάλης πολυμορφίας/πολυτυπίας του ελληνικού συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) και

- ετεροβαρούς σχέσης μεταξύ δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος και ιδιωτικής οικονομίας, σε βάρος του πρώτου.

Στη βάση όλων των ανωτέρω, ακολουθούν αναλυτικότερες παρατηρήσεις της Ο.Κ.Ε. επί του σχ/ν:

1. Με δεδομένο ότι οι ΑΚΕΚ ιδρύονται και λειτουργούν ως παραρτήματα υφιστάμενων ή νέων δημοσίων Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης, η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι δεν είναι σαφές ποιο θεσμικό, εκπαιδευτικό ή επιχειρησιακό κενό έρχεται να καλύψει η λειτουργία των ΑΚΕΚ που δεν θα μπορούσε να καλυφθεί από τις υπάρχουσες δομές αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στο επίπεδο 5 του ΕΠΠ, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο και το εύρος αρμοδιοτήτων και δυνατοτήτων που ήδη διαθέτουν. Κάνοντας την εύλογη παραδοχή ότι οι υφιστάμενες ΣΑΕΚ ανταποκρίνονται ως έναν βαθμό στις τοπικές και περιφερειακές επιχειρηματικές ανάγκες, δεν είναι σαφές ποια προβλήματα επιδιώκουν να επιλύσουν οι ΑΚΕΚ, τα οποία δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν από τις υφιστάμενες δημόσιες και ιδιωτικές ΣΑΕΚ. Εάν, αντίθετα, θεωρηθεί ότι οι υφιστάμενες ΣΑΕΚ δεν ανταποκρίνονται στις τοπικές και περιφερειακές επιχειρηματικές ανάγκες, **η απόλυτη προτεραιότητα της Πολιτείας θα πρέπει να δοθεί στην προσαρμογή και την αποτελεσματικότερη λειτουργία των υφιστάμενων δομών, παρά στη δημιουργία νέων.** Σε κάθε περίπτωση, εάν υπάρχουν επιμέρους θέματα που κρίνεται ότι θα διευθετηθούν πιο αποτελεσματικά με την ίδρυση των ΑΚΕΚ (π.χ. πρακτική άσκηση από οικονομικούς φορείς, προσαρμοσμένα προγράμματα κατάρτισης και ειδικοί Οδηγοί Σπουδών, διευκολύνσεις και αποζημιώσεις για την τυχόν χρήση εξοπλισμού και υποδομών, πρόσληψη αποφοίτων σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα κοκ), η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι **θα πρέπει να επιλεχθεί η συντομότερη και θεσμικά ευκολότερη οδός της τροποποίησης/διεύρυνσης του ρόλου και των δυνατοτήτων των υφιστάμενων ΣΑΕΚ.**
2. Η θεσμοθέτηση των ΑΚΕΚ **αυξάνει την πολυτυπία της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στο επίπεδο 5 χωρίς πειστική αιτιολόγηση**, αυξάνοντας τον κατακερματισμό και τους κινδύνους σύγχυσης επαγγελματικού προσανατολισμού και ανταγωνιστικής αλληλο-υπονόμευσης εκπαιδευτικών επιλογών, **ενώ παραμένει το πρόβλημα να παρέχονται ισότιμοι τίτλοι σπουδών (πτυχίο επαγγελματικής ειδικότητας και δίπλωμα**

επαγγελματικής ειδικότητας) από ποιοτικά διαφορετικές και διαφοροποιημένης διάρκειας εκπαιδευτικές διαδρομές (11 μήνες έτος μαθητείας ΕΠΑΛ σε σύγκριση με 5 εξάμηνα ΣΑΕΚ)

3. Από τα σύγχρονα δεδομένα της αγοράς εργασίας και της οικονομικής & παραγωγικής δραστηριότητας στην Ελλάδα, είναι σαφές ότι η ζήτηση για ειδικότητες και δεξιότητες σε πολλές περιπτώσεις δεν είναι αμετάβλητη, ούτε μακρόχρονη και σταθερή. Αντίθετα οι ανάγκες για επαγγελματικές δεξιότητες μετασχηματίζονται, ειδικά σε κάποιους τομείς με ταχείς ρυθμούς. Συμπληρωματικά επομένως στα επαγγελματικά σχολεία του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος, απαιτείται ευελιξία στην έναρξη και λήξη ειδικοτήτων και όχι επιπλέον εκπαιδευτικές δομές μακροχρόνιου κύκλου ζωής. Αυτό που χρειάζονται κυρίως οι επιχειρήσεις είναι ποιοτική, προσαρμοσμένη στις ανάγκες τους και ευέλικτη συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση εργαζομένων. **Η μορφή των ΑκΕΚ, όπως προβλέπεται (4 έως 6 εξάμηνα σπουδών), δεν φαίνεται να απαντά στην ανάγκη για ευελιξία, ευμεταβλητότητα και συντομία στην εξειδικευμένη επιμόρφωση και στοχευμένη κατάρτιση που επιδιώκει να εξυπηρετήσει ειδικές επιχειρησιακές ανάγκες.**
4. Αναφορικά με το προβλεπόμενο κόστος της παρεχόμενης εκπαίδευσης, είναι σαφές ότι **ο συνεργαζόμενος οικονομικός φορέας ωφελείται προνομιακά από τη σύνδεσή του με το δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα, αποκτώντας ταυτόχρονα σημαντικό ρόλο στο σχεδιασμό και στη διαχείριση της επαγγελματικής κατάρτισης.** Με τη συμμετοχή δύο ατόμων στην πενταμελή Διοικούσα Επιτροπή και αναλαμβάνοντας τον κρίσιμο ρόλο του Συντονιστή της ΑκΕΚ, ο οικονομικός φορέας αποκτά πλήρως αναβαθμισμένη δυνατότητα επίδρασης στις μορφές και το περιεχόμενο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και όλης της μαθησιακής διεργασίας, ώστε να την προσαρμόσει στις ανάγκες του. Επιπρόσθετα, σε οικονομικούς όρους, πέραν των προβλεπόμενων φορολογικών απαλλαγών για κάθε είδους παροχή ή χρηματοδότηση από την πλευρά του οικονομικού φορέα, οι δημόσιες δαπάνες καλύπτουν τα περισσότερα από τα πάγια και αναγκαία κόστη της παροχής επαγγελματικής κατάρτισης (εκπαιδευτικό προσωπικό, διοικητικό προσωπικό υποστήριξης, βοηθητικό προσωπικό καθαριότητας, συντήρησης, φύλαξης, εκπαιδευτικά

προγράμματα, χρήση δημόσιων υποδομών για την θεωρητική κατάρτιση π.χ. αίθουσες διδασκαλίας, διδακτικός εξοπλισμός κ.ο.κ).

5. Αντίθετα, **από την πλευρά του δημόσιου συστήματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ), τα δυνητικά πλεονεκτήματα - οφέλη από την ίδρυση και λειτουργία μιας ΑκΕΚ δεν είναι τόσο προφανή, καθώς οι προβλεπόμενες από τον οικονομικό φορέα παροχές είναι σε μεγάλο βαθμό δυνητικές, χωρίς σαφές πλαίσιο των υποχρεώσεών του.** Επισημαίνεται, για παράδειγμα, ότι το σχ/ν προβλέπει τη δυνατότητα και όχι την υποχρέωση πραγματοποίησης πρακτικής άσκησης ή μαθητείας στον οικονομικό φορέα (άρθρο 6), ενώ υπάρχει και πρόβλεψη για χρηματοδότησή της από “εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους”, απαλλάσσοντας έτσι το φορέα από τη σχετική δαπάνη. Ταυτόχρονα, σε περίπτωση που η συμφωνία για τη λειτουργία της ΑκΕΚ λυθεί για οποιοδήποτε λόγο, το Υπουργείο μεριμνά για τη συνέχιση της λειτουργίας της Ακαδημίας και για την ολοκλήρωση των παρεχόμενων προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης (άρθρο 8). Δεν υπάρχει ωστόσο καμία πρόβλεψη τι θα συμβεί σε περιπτώσεις λύσεως της συμφωνίας, πολύ περισσότερο δε όταν η συμφωνία λυθεί με ευθύνη του οικονομικού φορέα. Ενδεικτικά, αναφέρονται το θέμα της παραχώρησης από τον οικονομικό φορέα προς την ΑκΕΚ του αναγκαίου υλικοτεχνικού και μηχανολογικού εξοπλισμού για την εκπαιδευτική λειτουργία της για το χρονικό διάστημα μέχρι την ολοκλήρωση της κατάρτισης στις ειδικότητες της Ακαδημίας, το που θα πραγματοποιηθεί η πρακτική άσκηση ή μαθητεία και το που θα απασχοληθούν τελικά οι καταρτιζόμενοι των οποίων το πρόγραμμα σπουδών θα είναι ήδη προσανατολισμένο στις ανάγκες του συγκεκριμένου οικονομικού φορέα.
6. Η πρόβλεψη ότι **ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να απασχολήσει τουλάχιστον το 40% των καταρτισθέντων που έχουν περάσει την πιστοποίηση** από τον ΕΟΠΠΕΠ αν και ίσως η πιο σημαντική οικονομικά και κοινωνικά αναγνωρίσιμη συμβολή του οικονομικού φορέα, **δεν συγκεκριμενοποιείται επαρκώς.** Δεν αναφέρονται πιθανές κυρώσεις στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δε θα τηρήσει την ανωτέρω δέσμευση. Επίσης, δεν είναι π.χ. σαφές για πόσο διάστημα δεσμεύεται ο οικονομικός φορέας να προσλάβει τους πιστοποιηθέντες απόφοιτους, ούτε με ποιους βασικούς όρους. Επίσης δεν είναι

κατανοητό γιατί η πρόβλεψη δεν αναφέρεται στο σύνολο των καταρτισθέντων και περιορίζεται στο πολύ μικρότερο υποσύνολο των πιστοποιηθέντων. Επιπλέον, με την αναφορά στη δυνατότητα παροχής κινήτρων πρόσληψης του μαθητευόμενου (άρθρο 6 παρ.2), η δέσμευση πρόσληψης εκτός από ασαφής και αβέβαιη, στην ουσία μετατρέπεται από εύλογη ανταποδοτική υποχρέωση του οικονομικού φορέα σε προνόμιο και μέσο απόσπασης πρόσθετου οικονομικού οφέλους.

7. Ως προς τους δυνητικά συμβαλλόμενους οικονομικούς φορείς, η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι έχει διαφορά εάν ο «οικονομικός φορέας» είναι μια μεμονωμένη ιδιωτική οικονομική μονάδα, η οποία, δεδομένου ότι πρόκειται για μια τυπική επιχείρηση που έχει ως στόχο την αύξηση του μεριδίου αγοράς και του κέρδους, θα μπορούσε – και θα έπρεπε – να πληρώσει η ίδια για την εκπαίδευση του υφιστάμενου ή/και του μελλοντικού προσωπικού της, σε σχέση με έναν κοινωφελή φορέα ή ένα φορέα του ευρύτερου δημοσίου ή κοινωνικού και μη κερδοσκοπικού τομέα (π.χ. Επιμελητήριο, συνδικαλιστικός φορέας εργοδοτών) που δεν ασκεί κερδοσκοπική δραστηριότητα. Οι φορείς αυτοί, ωστόσο, δεν μπορούν να καλύψουν άλλα προαπαιτούμενα της λειτουργίας των ΑκΕΚ, όπως π.χ. να απασχολήσουν πιστοποιημένους απόφοιτους. Επομένως, **παρότι το σχ/ν αναφέρει σειρά ενδεχόμενων δυνητικά ωφελούμενων οικονομικών φορέων, στην πράξη, αυτοί που μπορούν να έχουν πλήρη οφέλη από τη λειτουργία μιας ΑκΕΚ, ενώ ταυτοχρόνως μπορούν να καλύψουν τις προϋποθέσεις σύμπραξης που τίθενται είναι οι μεγάλες ιδιωτικές επιχειρήσεις μεμονωμένα ή σε σύμπραξη, με αποτέλεσμα ενδεχομένως να τίθεται και θέμα προστασίας του πλαισίου του ανταγωνισμού, αφού από την εφαρμογή των ρυθμίσεων οι λίγες επιχειρήσεις που θα μπορούν να κάνουν επωφελή χρήση αναμένεται να αποκτήσουν σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι του πλήθους των υπόλοιπων κατά κανόνα πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων .**

Συμπερασματικά, η Ο.Κ.Ε. προτείνει:

1. Να μην χρησιμοποιηθεί όρος «Ακαδημία» καθώς είναι αδόκιμος για τον χαρακτήρα των συγκεκριμένων επαγγελματικών σχολών που θα λειτουργούν ως παραρτήματα ΣΑΕΚ και προτείνεται να αντικατασταθεί από άλλον καταλληλότερο.

2. Με δεδομένο ότι η σχέση δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος (δημόσιες ΣΑΕΚ) και ιδιωτικών οικονομικών φορέων στο συγκεκριμένο σχ/ν είναι ετεροβαρής υπέρ του δεύτερου μέρους, χρειάζεται να βελτιωθεί η ανταποδοτική συμβολή, να αυξηθούν και να συγκεκριμενοποιηθούν οι δεσμεύσεις των συμπραττόντων οικονομικών φορέων. Ως πιθανή πρόσθετη «ανταπόδοση» προς το δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα εκ μέρους του συνεργαζόμενου οικονομικού φορέα προτείνεται η ανάληψη χρηματοδότησης της δημιουργίας εξειδικευμένου εργαστηρίου πρακτικής άσκησης στην ειδικότητα με την εξασφάλιση του αναγκαίου σύγχρονου εξοπλισμού και αναλωσίμων (εκτός των κτιριακών υποδομών που θα διαθέσουν οι ΣΑΕΚ) με δυνατότητα ευρύτερης χρήσης και αξιοποίησης για εκπαιδευτικούς σκοπούς από τη συνεργαζόμενη ΣΑΕΚ.
3. Να εξασφαλιστεί ότι το εκπαιδευτικό πρόγραμμα των ΑΚΕΚ θα διασφαλίζει την απόκτηση εκ μέρους των αποφοίτων του απαραίτητου εύρους γνώσεων και δεξιοτήτων που είναι αναγκαίο για την επίτευξη προσαρμοστικότητας και ανθεκτικότητας στις αλλαγές («κατάρτιση για το επάγγελμα») και θα αποφύγει τη στενή και αποκλειστική πρόσδεση στις βραχυπρόθεσμες ανάγκες μεμονωμένων οικονομικών μονάδων.
4. Θα πρέπει να υπάρξει σαφής πρόβλεψη για μηχανισμούς διασφάλισης ποιότητας, αξιολόγησης και λογοδοσίας, κάτι που δεν αναφέρεται στο σχ/ν αλλά τεκμαίρεται ότι θα ισχύει ότι προβλέπεται για τις ΣΑΕΚ.
5. Θα πρέπει να διευκρινιστούν σειρά ασαφειών αναφορικά με τη σχέση των ΑΚΕΚ με ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με τον ενδεχόμενο ρόλο των θεσμικών κοινωνικών εταίρων, με τη διαδικασία διαμόρφωσης των περιεχομένων σπουδών, με κρίσιμες λεπτομέρειες της χρηματοδότησης επιμέρους δράσεων του θεσμού, με την ακριβή διαδικασία διοίκησης των ΑΚΕΚ μέσω της υβριδικής μορφής συνδιοίκησης (5μελής διοικούσα επιτροπή με 3 μέλη από τον δημόσιο τομέα και 2 από τον οικονομικό τομέα) και με την εξαίρεσή τους από το δημόσιο λογιστικό σύστημα διαχείρισης (παρότι οι ΑΚΕΚ θα λειτουργούν ως παραρτήματα των δημόσιων ΣΑΕΚ).

Γ. ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Άρθρα 3-15

Σύμφωνα με όσα έχουν αναφερθεί στη γενική αξιολόγηση, ο όρος «Ακαδημία» είναι αδόκιμος για τον χαρακτήρα των συγκεκριμένων επαγγελματικών σχολών που θα λειτουργούν ως παραρτήματα ΣΑΕΚ και προτείνεται να μην χρησιμοποιηθεί και να αντικατασταθεί από άλλον καταλληλότερο.

Άρθρο 6

Πρακτική άσκηση και μαθητεία - Προσθήκη άρθρου 34Γ στον ν. 4763/2020

Προβλέπεται ότι οι καταρτιζόμενοι των Ακαδημιών Επαγγελματικής Κατάρτισης *δύνανται* να πραγματοποιούν την πρακτική άσκηση ή τη μαθητεία σε εγκαταστάσεις του οικονομικού φορέα ή τρίτων προσώπων, κοκ.

Σύμφωνα με όσα έχουν αναφερθεί στη γενική αξιολόγηση, θα πρέπει να διασφαλίζεται η υποχρέωση εκ μέρους του οικονομικού φορέα για την πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης ή μαθητείας σε αυτόν.

Άρθρο 8

Διαδικασία ίδρυσης Ακαδημίας Επαγγελματικής Κατάρτισης - Προσθήκη άρθρου 34Δ στον ν. 4763/2020

Προβλέπεται ότι το ποσοστό των αποφοίτων της Ακαδημίας Επαγγελματικής Κατάρτισης, οι οποίοι απορροφώνται στις επιχειρήσεις του οικονομικού φορέα μετά από την πιστοποίησή τους από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού, ανέρχεται σε σαράντα τοις εκατό (40%) τουλάχιστον των καταρτιζόμενων κάθε ειδικότητας αυτής.

Σύμφωνα με όσα έχουν αναφερθεί στη γενική αξιολόγηση, θα πρέπει να αναφέρονται κυρώσεις στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δεν θα τηρήσει την ανωτέρω δέσμευση.

Επιπλέον, θα πρέπει να είναι σαφές για πόσο διάστημα δεσμεύεται ο οικονομικός φορέας να προσλάβει τους πιστοποιηθέντες απόφοιτους, καθώς και με ποιους βασικούς όρους.

Επίσης προβλέπεται ότι εάν η συμφωνία ίδρυσης ΑΚΕΚ λυθεί για οποιονδήποτε λόγο, το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού μεριμνά για τη συνέχιση της λειτουργίας

της Ακαδημίας και για την ολοκλήρωση των παρεχόμενων προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης.

Σύμφωνα με όσο έχουν αναφερθεί στη γενική αξιολόγηση, θα πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη τι θα συμβεί σε περιπτώσεις λύσεως της συμφωνίας, πολύ περισσότερο δε όταν η συμφωνία λυθεί με ευθύνη του οικονομικού φορέα (π.χ. σχετικά με την παραχώρηση από τον οικονομικό φορέα προς την ΑΚΕΚ του αναγκαίου υλικοτεχνικού και μηχανολογικού εξοπλισμού για την εκπαιδευτική λειτουργία της για το χρονικό διάστημα μέχρι την ολοκλήρωση της κατάρτισης στις ειδικότητες της Ακαδημίας, που θα πραγματοποιηθεί η πρακτική άσκηση ή μαθητεία, που τελικά θα απασχοληθούν οι καταρτιζόμενοι των οποίων το πρόγραμμα σπουδών θα είναι ήδη προσανατολισμένο στις ανάγκες του συγκεκριμένου οικονομικού φορέα).

Άρθρο 11

Διοικούσα Επιτροπή Ακαδημίας Επαγγελματικής Κατάρτισης - Προσθήκη άρθρου 34Η στον ν. 4763/2020 (Α` 254)

Προβλέπεται ότι ο Πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής της Ακαδημίας Επαγγελματικής Κατάρτισης θα ορίζεται απευθείας από τον εκάστοτε Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού καθιστώντας τη διαδικασία μη αξιοκρατική.

Αντίθετα θα ήταν σκόπιμο για λόγους δεοντολογίας, να ακολουθείται η διαδικασία πλήρωσης των θέσεων Διευθυντών δημοσίων Σ.Α.Ε.Κ. αρμοδιότητας Υ.ΠΑΙ.Θ.Α., σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 4763/2020, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 86, του ν. 5120/2024 (Α' 105) και ισχύει.

Άρθρο 19

Οδηγοί κατάρτισης – Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 41 ν. 4763/2020

Προβλέπεται ότι η πιστοποίηση των οδηγών κατάρτισης της παρούσας πραγματοποιείται από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. μετά την ολοκλήρωση δύο (2) κύκλων κατάρτισης και κατόπιν αξιολόγησης της εφαρμογής τους από τα οικεία Συμβούλια Σύνδεσης με την Παραγωγή και την Αγορά Εργασίας (Σ.Σ.Π.Α.Ε.) και θετικής εισήγησης του Κεντρικού Συμβουλίου Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Κ.Σ.Ε.Ε.Κ.).»

Ένας κύκλος κατάρτισης σε μία ΣΑΕΚ είναι η συνολική διάρκεια φοίτησης και εκπαίδευσης για την απόκτηση μιας ειδικότητας, η οποία περιλαμβάνει θεωρητικά και πρακτικά μαθήματα,

εργαστηριακές ασκήσεις και πρακτική άσκηση, δηλαδή 5 εξάμηνα κατ' ελάχιστον. Με άλλα λόγια, το παρόν σχέδιο νόμου προτείνει να πραγματοποιείται πιστοποίηση των οδηγών κατάρτισης μετά την πάροδο τουλάχιστον 4 ετών. Όμως αυτό το χρονικό διάστημα είναι πολύ μεγάλο αναφορικά με την επαγγελματική κατάρτιση, καθώς οι εξελίξεις στην αγορά εργασίας τρέχουν με υψηλούς ρυθμούς και η υπάρχουσα γνώση απαξιώνεται ταχύτατα.

Προτείνεται διενέργεια πιστοποίησης των Οδηγών Κατάρτισης μετά την ολοκλήρωση ενός (1) κύκλου κατάρτισης όπου θα αναπτύσσεται μεθοδολογία επικαιροποίησης των περιεχομένων των οδηγών κατάρτισης, των εκπαιδευτικών εγχειριδίων και των τραπεζών θεμάτων αποτυπώνοντας τις τρέχουσες εξελίξεις, θα αναμορφώνονται οι τράπεζες θεμάτων και θα προστίθενται απαντήσεις, ενδεικτικό αναλυτικό θεματολόγιο και προδιαγραφές του πρακτικού μέρους των εξετάσεων, με τελικό σκοπό την υποστήριξη της πιστοποίησης των καταρτιζομένων και της θεσμικά αναγνωρισμένης ένταξής τους στην αγορά εργασίας.

Αυτό θα συμβάλλει στην αναβάθμιση του επιπέδου των παρεχόμενων γνώσεων και δεξιοτήτων, στη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων που απορρέουν από την επαγγελματική κατάρτιση σε συγκεκριμένες ειδικότητες και στις διαδικασίες αξιολόγησής τους, καθώς και στην ενίσχυση της ελκυστικότητας του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

Άρθρο 20

Στο Επίπεδο Προσόντων 5 ομαδοποιούνται οι απόφοιτοι ΕΠΑΛ συν ένα έτος Μεταλυκειακού Έτους – τάξη μαθητείας και των ΣΑΕΚ που είναι 5 εξάμηνα συν πιστοποίηση.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι το Επίπεδο Προσόντων 5 πρέπει να αφορά αποφοίτους ΣΑΕΚ και τώρα των Ακαδημιών, που είναι παραρτήματα των ΣΑΕΚ και προκειμένου να συνεχίσει να καλύπτει ισότιμα τη μεταλυκειακή μαθητεία ΕΠΑΛ (συνδυασμός θεωρητικής επαγγελματικής κατάρτισης στο ΕΠΑΛ και πρακτική εξάσκηση στην επιχείρηση) η διάρκεια αυτής θα πρέπει να μεγαλώσει (διπλασιαστεί).

Σύμφωνα με όσα έχουν ειπωθεί στη γενική αξιολόγηση, παραμένει το πρόβλημα της παροχής ισότιμων τίτλων σπουδών (πτυχίο επαγγελματικής ειδικότητας και δίπλωμα επαγγελματικής ειδικότητας) από ποιοτικά διαφορετικές και διαφοροποιημένης διάρκειας εκπαιδευτικές διαδρομές (11 μήνες έτος μαθητείας ΕΠΑΛ σε σύγκριση με 5 εξάμηνα ΣΑΕΚ).

Το θέμα αυτό έχει επιπτώσεις στην επαγγελματική αποκατάσταση των κατάρτιζόμενων. Με την αφορμή του παρόντος σχ/ν, λαμβανομένης υπόψη και της κατάργησης των ΤΕΙ, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι το Υπουργείο Παιδείας θα πρέπει να επανεξετάσει το ζήτημα των επίπεδων και της ομαδοποίησης των προσόντων, διότι το πρόβλημα αντανακλάται και στις προκηρύξεις προσλήψεων του Δημόσιου, κυρίως, τομέα.